

ZÁPIS Z VÝBORU NÁRODNÍHO PLÁNU OBNOVY (NPO)

Datum: 23. června 2022, 10:00-12:00

Místo konání: Politických vězňů 20, 112 49 Praha

Předsedající: jmenovaný místopředseda Výboru NPO

Ministerstvo průmyslu a obchodu uspořádalo dne 23. června 2022 prezenční formou další jednání Výboru Národního plánu obnovy, za účelem projednání a informování o aktuálním dění ve vybraných oblastech, týkajících se Národního plánu obnovy.

Účastníci:

1. Výkonný místopředseda výboru	Ministerstvo průmyslu a obchodu
2. Zástupci odboru koordinace NPO	Ministerstvo průmyslu a obchodu

Za vlastníky komponent a hospodářské a sociální partnery

3. Zástupkyně	Hospodářské komory ČR
4. Zástupci	Ministerstva průmyslu a obchodu
5. Zástupce	Svazu měst a obcí České republiky
6. Zástupci	Ministerstva financí
7. Zástupce	Transparency International
8. Zástupce	Ministerstvo zemědělství
9. Zástupci	Svazu průmyslu a dopravy ČR
10. Zástupce	Asociace malých a středních podniků a živnostníků ČR
11. Zástupkyně	Ministerstva zdravotnictví
12. Zástupce	Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy
13. Zástupci	Hospodářské komory ČR
14. Zástupce	České bankovní asociace
15. Zástupci	Asociace krajů ČR
16. Zástupkyně	Úřadu vlády
17. Zástupkyně	Ministerstva vnitra
18. Zástupce	Ministerstva dopravy
19. Zástupce	Asociace samostatných odborů
20. Zástupce	Rady pro výzkum, vývoj a inovace
21. Zástupkyně	Ministerstva životního prostředí
22. Zástupkyně	Beleco
23. Zástupce	Ministerstva práce a sociálních věcí

24. Zástupce	Asociace výzkumných organizací
25. Zástupkyně	Ministerstva pro místní rozvoj
26. Zástupce	České konference rektorů
27. Zástupkyně	České biskupské konference
28. Zástupkyně	Otevřené společnosti
29. Zástupkyně	Magistrátu hl. města Prahy
30. Zástupkyně	Ministerstva spravedlnosti
31. Zástupce	Spolku pro obnovu venkova ČR
32. Zástupce	Ministerstva kultury
33. Zástupce	KZPS

PROGRAM JEDNÁNÍ

- 1) Úvodní slovo;
- 2) Změny v komunikaci – web, zveřejněné zápisy z podvýborů;
- 3) Informace o schválení Provozního ujednání EK;
- 4) Aktuální stav – proces implementace NPO a příprava první žádosti o výplatu;
- 5) Střet zájmů, stavební zákon – potenciální rizika;
- 6) Změna/navýšení alokace NPO pro ČR a další postupy;
- 7) Diskuse a různé.

ÚVOD

Jednání Výboru Národního plánu obnovy (dále také jen „V-NPO“) zahájila **zástupkyně MPO-DU**, která přivítala přítomné členy. Účastníky informovala o programu jednání – zejména o schválení Provozního ujednání, problematiku střetu zájmů, stavebního zákona, aktuálního stavu implementace NPO a přípravy první žádosti o výplatu.

ZMĚNY V KOMUNIKACI – WEB, ZVEŘEJNĚNÉ ZÁPISY Z PODVÝBORŮ

Zástupkyně MPO-DU seznámila členy se změnami v komunikaci vůči veřejnosti, ke kterým MPO-DU přistoupilo na základě podnětu Transparency International. Jedná se především o zveřejňování anonymizovaných zápisů z jednání ŘV NPO a V NPO na centrálním webu <https://www.planobnovy.cz/vybory-npo>

V podobném duchu, by do budoucna MPO-DU chtěla také zveřejňovat zápisy z jednotlivých podvýborů V NPO, aby došlo k posílení transparentnosti a sjednocení postupů napříč všemi poradními orgány NPO, a aby jednotlivé podvýbory mohly svými usneseními vznášet podněty na jednání V NPO.

O slovo se k tomuto bodu přihlásil **zástupce TI**, který poděkoval MPO-DU za vstřícný přístup, otevřenost a dále okomentoval tento návrh jako další snahu více otevřít a zpřístupnit procesy těchto výborů veřejnosti ale i dalším členům, kteří se například nemohou osobně účastnit. Výměna informací mezi podvýbory, Výborem a Řídicím výborem je podle něj legitimní požadavek a přispěje efektivnější a konstruktivnější práci všech výborů.

Zástupkyně MPO-DU poděkovala **zástupci TI** a dala o návrhu hlasovat.

Na tento bod reaguje **Usnesení č.1** (viz dále)

INFORMACE O SCHVÁLENÍ PROVOZNÍHO UJEDNÁNÍ EK

Zástupkyně MPO-DU informovala V NPO o schválení tzv. Provozního ujednání mezi ČR a EK. Jedná se o závazný technický dokument, jehož podpis a schválení jsou nezbytnou podmínkou pro implementaci NPO a možnosti podání žádostí o výplatu. Provozní ujednání ve svém obsahu do detailu rozvádí plnění jednotlivých milníků a cílů NPO, které blíže specifikuje tzv. verifikační mechanismy a monitorovací kroky. Proces vyjednávání Provozního ujednání trval od října 2021 do května 2022 a všichni VK na něm intenzivně spolupracovali v součinnosti s MPO-DU a EK. Jeho finální znění je výsledkem kompromisu. Dokument byl za ČR podepsán ministrem průmyslu a obchodu 20. 6. 2022. Dokument nyní musí podepsat také komisař EK. Jakmile MPO-DU obdrží podepsaný dokument, zveřejní jej na webu <https://www.planobnovy.cz/>.

AKTUÁLNÍ STAV – PROCES IMPLEMENTACE NPO A PŘÍPRAVA PRVNÍ ŽÁDOSTI O VÝPLATU

Zástupkyně MPO-DU dále informovala členy o aktuálním stavu implementace NPO a o významných krocích, ke kterým dojde před předložením první žádosti o výplatu. Aktuálně probíhá kontrola nastavení řídicích a kontrolních systémů jednotlivých VK a jejich implementace opatření pro prevenci a odhalování střetu zájmů. Dále je aktuální finální testování centrálního informačního systému AIS NPO a jeho následné nasazení do ostrého provozu proběhne do konce měsíce června. Dále byli členové informováni o zahájení 2 auditů na MPO-DU a o plánu na zahájení třetího auditu do konce června. **Zástupkyně MPO-DU** dále informovala o schválení metodických pokynů ve verzi 2.0, které proběhlo hlasováním ŘV NPO per rollam v květnu, a také o vydání opravy CID, tzv. korigenda CID.

V souvislosti s plněním NPO a přípravou první žádosti o výplatu MPO-DU informovala o aktuálním stavu plnění milníků a cílů první platby. Z celkového počtu 37 milníků bylo v době jednání V NPO splněno 21, dále 14 milníků bylo na cestě ke splnění a dva milníky avizovaly zpoždění a možné riziko neplnění.

STŘET ZÁJMŮ, STAVEBNÍ ZÁKON – POTENCIÁLNÍ RIZIKA

Milníky, které jsou považovány za problematické, jsou zejména dvě klíčové reformy, a sice novelizace zákona o evidenci skutečných majitelů a nový stavební zákon. Novelizace znění Zákona o evidenci skutečných majitelů je zásadní pro metodické nastavení NPO, a to především ve vztahu k vyloučení rizika střetu zájmů a jeho odhalování. Novela byla připravena a schválena vládou, nyní je znění předloženo Poslanecké sněmovně (PS). Je očekáváno projednání ve zkráceném schvalovacím procesu, tedy formou jednoho čtení tak, aby byla novela platná a účinná v co nejkratším termínu. Pokud se zkrácený schvalovací proces nepodaří, pak musí novela do standardního schvalovacího procesu, tedy tří čtení, což významně zvyšuje riziko dalšího prodlení v její případné platnosti a účinnosti, což by znamenalo zpoždění při podání první žádosti o výplatu NPO.

Stavební zákon je na rozdíl o předchozí novely již schválený a platný, má za cíl zrychlit, digitalizovat a zjednodušit proces povolování staveb v ČR, což je plně v souladu s nastaveným milníkem NPO. Riziková je ovšem snaha MMR tento zákon v budoucnu dále měnit a novelizovat, to by mohlo zvrátit tyto ambice již schváleného zákona, nebo odložit v čase jejich účinnost a náběh do praxe, což je ze strany EK vnímáno problematičtěji.

K danému bodu vznesl dotaz **zástupce AK ČR**, který se zeptal, kdy bude novela zákona o evidenci skutečných majitelů předložena organizačnímu výboru PS. Dále upozornil na časové možnosti PS do začátku prázdnin a vyjádřil se skepticky k možnosti časově zvládnout projednání této novely.

Zástupkyně MSp zareagovala na vznesený dotaz a informovala V NPO, že novela byla předložena do PS 17. 6. a že vláda udělá maximum pro její projednání před letními prázdninami.

Místopředseda výboru dané okomentoval tak, že jak MPO-DU, tak Vláda dělají maximum pro to, aby daná novela byla předložena, projednána a schválena včas.

Zástupce AK ČR poděkoval za vysvětlení a dále upozornil na diskusi, která proběhla při příležitosti zasedání Národní stáje konference, nad stavem realizace NPO, a především nad rizikem nedostatečného financování jednotlivých projektů, které zůstávají stále nedořešeny. Dále upozornil na vyjádření zástupce MF, který na zasedání NSK upozorňoval na situaci, při které by při nedokrytí financování investic z EU zdrojů, vlivem nesplnění milníků, mohlo být chápáno jako neoprávněné nakládání s prostředky státního rozpočtu. Pan hejtman by rád znal názor MPO-DU a také zástupců MF.

Místopředseda výboru zareagoval, že byl přítomen na zasedání NSK a že partnerům vysvětloval, jak se situace s financováním NPO má. Problematické a nedořešené stále zůstává krytí DPH, ale zároveň do toho vstupuje také vysoká inflace cen energií, stavebních materiálů a další vlivy, které jednotlivé projekty prodražují. MPO-DU již v březnu 2022 předložila usnesení Vládě, ve kterém žádala MF o plošné centrální řešení pro celý NPO, což bylo z daného usnesení vyřazeno.

Na téma neoprávněného nakládání s prostředky SR uvedl, že MPO-DU nesouhlasí s tímto stanoviskem, protože by odporovalo principu ex-ante financování celého nástroje RRF. Ex-ante financování je standardní zavedený nástroj a má stanovené procedury. Proplacení financí v těchto případech je vázáno na splnění atributů stanovených v rozhodnutí o poskytnutí dotace nebo jiném právním aktu konkrétního projektu, ale tyto atributy nemají další přímou vazbu na definované milníky/cíle NPO. Nesplnění milníků, ať už úplné nebo částečné, může nastat při řadě různých situací, což ovšem nevylučuje, že zároveň byly naplněny věcné podmínky všech projektů zahrnutých do celkového plnění takového milníku. Spojovat tyto věci považuje pan místopředseda výboru za nešťastné, a to v kontextu situace, kdy VK opakovaně upozorňují na nedostatek prostředků pro realizaci projektů NPO jako takových. Takovéto vyjádření vnáší nejistotu mezi realizátory projektů.

Dále zareagoval **zástupce MF**, že potřeby jednotlivých VK ohledně navyšování financování vlivem inflace, či dokrytí DPH je v kompetenci jednotlivých VK a jejich vyjednávání s MF. Dále uvedl, že vyjádření ohledně neoprávněnosti užívání prostředků SR, je vyjádřením daného pana ředitele, a že by bylo vhodné tento názor ověřit a vyžádat si písemné stanovisko, zda nebylo vytrženo z kontextu.

Do diskuse se přihlásil také **zástupce SMO ČR**, který uvedl, že problematické není pouze dokrytí DPH a zvyšování nákladů vlivem inflace, ale také česká část NPO, tedy tzv. české komponenty. Kde je mimo jiné také komponenta 4.1. Projektová příprava, což je ze strany územních partnerů vnímáno jako velmi důležité a užitečné téma, ale nic se s ním neděje, protože bylo přerazeno na druhou kolej.

Do diskuse se přihlásil dále **zástupce ČKR**, který uvedl, že se neustále vedou debaty o financování projektů, ale zásadním faktorem implementace je v tomto případě čas, kterého není nazbyt. Jakékoliv prodlužování těchto debat a odklady zahájení implementace vnímá jako zásadní problém úspěšné implementace celého NPO. Ve vazbě na výše uvedené je třeba rovněž zvážit možnosti případného

časového prodloužení implementačního rámce NPO, a to za diskuse jak s partnery na národní, tak na evropské úrovni.

Do diskuse se přihlásila dále **zástupkyně ÚV ČR**, která uvedla, že vnímá časové riziko jako stěžejní, upozornila na to, že jedním z bodů, na který se ČR chce při vyjednávání o změně Nařízení (241/2021) zaměřit je právě možné prodloužení časového deadline pro realizaci celého NPO. Dalšími body jsou větší flexibilita a co nejmenší administrativní zátěž spojená s vykazováním.

Do diskuse se přihlásil dále **zástupce MPSV**, který uvedl, že zástupci MPSV jednali s MF a nepovedlo se jim vyjednat ani nezbytné prostředky na realizaci projektů, ani prostředky na zajištění administrativních kapacit, což považoval za předjednané téma, na kterém již byla shoda. Nerozumí tomuto přístupu MF, který de facto brání řádné realizaci NPO.

Na dané téma zareagovala také **zástupkyně Otevřené společnosti** s připomínkou, že nedořešený problém ohledně financování DPH představuje pro NNO riziko pro zvládnutí realizace projektů a čerpání prostředků z EU.

Toto potvrdila také **zástupkyně MZd** a uvedla, že totožnému problému čelí také nemocnice, a tedy nejenom zdražování obecně, ale již od začátku upozorňují na nedořešené krytí DPH jakožto výdaje při realizaci projektů.

Zástupkyně MPO-DU poděkovala za diskusi a dala hlasovat o návrzích usnesení, které vzešly z této diskuse.

Na tyto body reaguje **Usnesení č.2** a **Usnesení č. 3** (viz dále)

ZMĚNA/NAVÝŠENÍ ALOKACE NPO PRO ČR A DALŠÍ POSTUPY

Zástupkyně MPO-DU informovala V NPO o avizovaném navýšení grantových prostředků NPO v souvislosti se zpřesněným výpočtem alokačního klíče na základě hospodářských výsledků ČR v roce 2020 a 2021. Dle předběžného výpočtu by se v případě navýšení grantové obálky NPO mělo jednat o cca 14 mld. Kč, a v případě nové kapitoly REPowerEU (dle aktuálního alokačního klíče) o dalších dodatečných 11 mld. Kč. EK v souvislosti s aktualizací plánů vydala tři důležité dokumenty, a sice Guidance (průvodce), Country specific recommendations (CSR) a doporučení v oblasti REPowerEU. Dle těchto dokumentů by státy měly postupovat při výběru vhodných témat pro aktualizování plánů. Doporučení pro ČR v rámci setkání s EK byla ta, že ČR by se měla soustředit především na předložení více reforem a při výběru témat zohlednit Country Specific Recommendation (CSR).

Zástupkyně MPO-DU informovala, že v souvislosti s tímto avizovaným navýšením dojde k zahájení procesu vyjednávání s EK o vybraných podnětech pro aktualizaci NPO, jejichž předkládání ze strany VK směřem k MPO-DU právě probíhá. V prezentaci také představila v základních obrysech náměty, které má MP-DU od VK v danou chvíli k dispozici, a se kterými dále pracuje. Veškeré náměty na opatření budou vyhodnocovány ze strany EK dle identických kritérií jako při prvotní tvorbě plánu. Pro opatření existují časová omezení (02/2020 – 06/2026), musí být v působnosti 6 pilířů RRF, musí splňovat princip DNSH, 37 % opatření musí přispívat k zelným cílům a 20 % k digitálním cílům. Finální výběr vhodných námětů na nové projekty provede vláda ČR.

Dále MPO-DU zdůraznila, že procesní postupy aktualizace plánu se mohou lišit, a to v závislosti na tom, jak k aktualizaci ČR přistoupí. Může se jednat o tzv. update (aktualizace) Plánu (navýšení prostředků a vytyčení nových milníků/cílů) nebo o tzv. amendment (změnu) Plánu (navýšení prostředků a vytyčení nových milníků/cílů, a spolu s tím změny v aktuálních milnících/cílech) nebo si ČR může dodatečně požádat o půjčky v rámci RRF (navýšení prostředků a vytyčení nových milníků/cílů). Do celého procesu navíc vstupuje iniciativa EK REPowerEU, se kterou se počítá jako s novou a povinnou kapitolou všech plánů obnovy. Opatření zahrnutá do kapitoly REPowerEU by měla přispět ke snížení závislosti na fosilních palivech, především na ruském plynu a také urychlit přechod na čisté zdroje energie, zvýšit energetické úspory a posílit energetickou soběstačnost. Opatření zahrnutá do kapitoly REPowerEU by měla mít určité úlevy od DNSH a nemusí přispívat k digitálním cílům.

Jednotlivé procesní postupy se liší v náročnosti a v detailu posuzování ze strany EK. Co je ovšem známe již nyní je fakt, že prostředky z takto navýšeného NPO budou moci státy čerpat až v roce 2023 a do doby schválení jakékoliv aktualizace NPO musí stávající milníky/cíle být stále naplňovány, dle současného ujednání. Aktuálně se tvoří návrhy na změnu nařízení č. 241/2021 a nelze s jistotou predikovat, jak bude upravené nařízení finálně vypadat. ČR by měla pracovat se všemi scénáři a případné úpravy NPO může předložit v jednom balíku s novou kapitolou REPowerEU, což by bylo nejvhodnější, nebo pokud to z časových důvodů nebude možné, lze přistoupit k předložení těchto změn v oddělených krocích.

Do diskuse se přihlásil **zástupce SPD ČR**, který uvedl, že zde vnímá několik problematických bodů, které by měly být vyřešeny. Jedná se o rostoucí ceny způsobené inflací, a považoval by za vhodné snažit se alokovat dodatečné prostředky na pokrytí těchto nákladů. Dále by rád znal, jaké jsou priority pro výběr vhodných projektů, ať už v rámci aktualizace NPO, nebo do nově připravované kapitoly REPowerEU. Samotnou iniciativu REPowerEU vnímá jako nástroj pro dlouhodobé cíle a projekty a nevidí příliš smysluplné jeho směřování s NPO, kde je jasně dáno striktní časové hledisko pro realizaci.

Na body vznesené panem Čížkem zareagoval **místopředseda výboru**, který uvedl, že část dodatečných prostředků může být využita na navýšení stávajících komponent NPO, ale nikoliv pouze na pokrytí zvýšených cen. Navýšení prostředků musí jít ruku v ruce s navýšením milníků/cílů. Dále uvedl, že priority byly představeny v rámci prezentace, a sice že nejdříve se musí vyhodnotit veškeré náměty co do souladu s požadavky EK a následně o výběru rozhodne vláda ČR. Prioritu by měla mít energetika, a s ní spojená opatření, ale ČR musí předložit vyvážený návrh opatření, který bude respektovat jak zelené, tak digitální cíle atd.

Do diskuse se přihlásil **zástupce AK ČR**, který uvedl, že kraje a územní partneři chtějí být zapojeni do přípravy podnětů pro aktualizaci plánu, a že s nimi nejsou návrhy konzultovány.

Zástupkyně MPO-DU v reakci na předchozí komentář zástupce AK ČR uvedla, že MPO-DU obdržela ze strany MMR několik podnětů, ale zda a jak je konzultovali s územními partnery je v kompetenci konkrétního vlastníka, tedy MMR.

Místopředseda výboru uvedl, že za tímto účelem byl ustaven podvýbor pro územní dimenzi, který se po odchodu jeho předchozího předsedy z MMR již nesešel. A dále navrhl, aby byl tento podvýbor svolán, a aby na jeho jednání byli územní partneři informováni a zapojeni do přípravy výzev a podnětů pro aktualizaci NPO.

Zástupkyně MPO-DU poděkovala za diskusi a dala hlasovat o návrhu usnesení, které vzešlo z této diskuze.

Na tento bod reaguje **Usnesení č.4** (viz dále)

DISKUSE A RŮZNÉ

V rámci bodu diskuse a různé již byla pouze zrekapitulována přijatá usnesení.

NÁVRHY USNESENÍ A HLASOVÁNÍ

Přijatá Usnesení V-NPO:

Usnesení č. 1

Výbor se usnesl tak, že předsedové podvýborů mají povinnost sdílet zápisy a projednávané dokumenty s MPO-DU, MPO-DU má povinnost tyto dokumenty dále zveřejňovat na webu www.planobnovy.cz.

PROTI: 0

ZDRŽEL SE: 2

Usnesení č. 2

Výbor se usnesl o tom, že MPO-DU předloží návrh usnesení na vládu, které bude systémově pokrývat chybějící zdroje financování (DPH, inflace) a administrativní kapacity včetně odměňování (obdobným klíčem jako v oblasti kohezní politiky).

PROTI: 0

ZDRŽEL SE: 2

Usnesení č. 3

Úkol pro členy Výboru NPO za MF zajistit metodické stanovisko k problematice porušení rozpočtové kázně v případě nesplnění milníku a cíle.

PROTI: 0

ZDRŽEL SE: 0

Usnesení č. 4

Úkol pro členy Výboru NPO za MMR a MPO svolat podvýbor pro územní dimenzi, kde budou diskutovány výzvy a podněty pro rozšíření NPO za účasti zástupců územních partnerů.

PROTI: 0

ZDRŽEL SE: 1

Přílohy:

Příloha č. 1 – prezenční listina

Příloha č. 2 – prezentace

Zapsal za sekretariát výboru: zástupce MPO-DU

Schválila za sekretariát výboru: zástupkyně MPO-DU

Schválil: místopředseda Výboru NPO